

1. Møllergutten og katten.

Der tjente engang tre gutter i en mølle, og i den bodde der bare en gammel møller, som hverken hadde kone eller barn. Da de nu hadde tjent i nogen aar hos ham, sa han til dem: »Nu kan I dra ut i verden, og den som kommer hjem igjen med den bedste hest, ham vil jeg gi møllen.« Men den tredje av gutterne var Askepot, ham holdt de andre for dum, og de undte ham ikke møllen, men han brydde sig heller ikke om den. De gik da alle tre avsted med hverandre, og da de kom til en landsby, sa de to til den dumme Hans: »Du kan gjerne bli her, du faar saa aldrig i dine levedage nogen hest.« Men Hans gik allikevel med dem, og da det blev mørkt, kom de til en hule, hvor de la sig til at sove. De to kloke ventet, til Hans var sovnet; da stod de op, gik sin vei og lot Hans ligge, og nu trodde de, at de hadde gjort det rigtig godt! Da nu solen stod op og Hans vaagnet, laa han i en dyp hule; han saa sig overalt

omkring og ropte: »Aa Gud, hvor er jeg!« Nu reiste han sig og kravlet ut av hulen, saa kom han til en skog og tænkte: »hvordan skal jeg nu faa fat paa en hest!« Mens han gik og tænkte paa dette, møtte han en liten broget kat! katten spurte: »Hans, hvor vil du hen?« — »Aa, du kan saa allikevel ikke hjelpe mig.« — »Ja, jeg vet nok, hvad du vil ha«, sa katten, »du vil ha en prægtig hest, følg med mig og tjen mig tro i syv aar, saa vil jeg gi dig en, som er saa prægtig, at du aldrig i dine levedage har set make til den.« Da tok hun ham med sig til sit forheksede slot, og han maatte tjene hende, og hver dag hugge kjøkkenved; dertil fik han en sølvøks og kiler og sag av sølv og en stor klubbe, men den var av kobber. Nu ja, han hugget kjøkkenved og blev hos hende og hadde det godt baade med mat og drikke,

men aldrig saa han nogen levende sjæl uten den brogete kat. Engang sa den til ham: »Gaa nu hen og slaa engen min og berg høiet,« og gav ham saa en sølvljaa og et guldbryne, men bad ham at han endelig maatte levere alt rigtig tilbake igjen. Hans gik nu hen og gjorde slik som katten hadde sagt, og da han var færdig og hadde bragt ljaaen og brynet til hus, spurte han, om hun endnu ikke vilde gi ham hans løn. »Nei, sa katten, »du maa endnu først gjøre en ting; se der har du tømmer av sølv og alt hvad du behøver av sølv; derav maa du først bygge mig et litet hus.« Da bygget Hans huset færdig og sa, at nu hadde han bygget huset færdig og endnu ingen hest faat; men de syv aar var nu forbi saa nær som et halvt. Katten spurte, om han vilde se hendes hester. »Ja,« sa Hans. Da aapnet hun huset, og da hun lukket døren op, stod der tolv hester paa stalden, og de var saa stolte og blanke og glinsende at han kunde speile sig i dem, og hans hjerte hoppet i livet av glæde derover. Nu gav hun ham mat og drikke og sa: »gaa nu hjem, hesten din faar du ikke med dig, men om tre dage kommer jeg og bringer den.« Han gav sig paa veien til møllen. I al den tid hadde hun ikke git ham en ny klædning, men han maatte beholde sin gamle pjaltede kjole, som han hadde da han kom dit og i syv aar var denne blit baade for kort og for trang. Da han nu kom hjem, saa var ogsaa begge de andre møllergutter kommet hjem, og de hadde hver bragt med sig en hest, men den enes var blind og den andens var lam. De spurte ham: »Hans, hvor har du din hest?« — »Om tre dage kommer den efter.« Da lo

de begge og sa: »Ja, du Hans, hvor vil du faa en hest fra, det vil rigtignok bli et underlig dyr!« Hans gik ind i stuen, men mølleren sa, at han ikke fik lov til at komme til bordet, for han var alt for pjaltet og ussel, det var skam om nogen kom ind og fik se det. Da gav de ham litt mat ute i gaarden, og da de skulde lægge sig om kvelden, vilde de to andre ikke gi ham sengerum, og tilsidst maatte han kripe ind i stalden og lægge sig paa litt halm. Da han vaagnet om morgenen, var alt de tre dage forbi, og der kom en vogn kjørende med seks hester for, saa gilde at det skinte av dem, og en tjener førte den syvende hest til den fattige møllergut; men ut av vognen steg en deilig kongedatter, og hun gik ind i møllen, og denne kongedatter var den lille brogete kat, som Askepot hadde tjent hos i syv aar. Hun spurte mølleren, hvor den tredje møllergut var henne; da sa mølleren: »ham kan vi ikke la komme ind i møllen, for han er saa ussel og fillet, og han ligger i stalden.« Da sa kongedatteren, at de straks skulde hente ham. De hentet ham ogsaa, og han maatte holde sine klær sammen for at skjule sig; da lot kongedatteren tjeneren ta prægtige klær frem, og de maatte vaske ham og klæ ham paa, og da han var færdig, kunde ingen konge være vakrere at se. Nu vilde jomfruen se hestene, som de to andre møllergutter hadde bragt hjem; den ene var blind, den anden var lam. Saa lot hun tjeneren bringe den syvende hest; da mølleren saa denne, sa han, at slik en hest var endnu aldrig kommet i hans gaard. »Ja den tilhører den tredje møllergut,« sa kongedatteren. »Da skal han ogsaa ha møllen,« sa mølleren, men

kongedatteren sa, at hesten skulde være hans og han kunde beholde møllen ogsaa, og nu tok hun sin trofaste Hans og satte i vognen og kjørte avsted med ham. Først kjørte hun nu til det lille hus med ham, som han hadde bygget med sølvverktøiet; det var blit til et stort slot og alting var av sølv og guld, og der giftet hun sig med ham, og han blev saa rik, at han hadde nok alle sine levedage.

2. Kraakerne.

En ærlig soldat hadde tjent sig litt penger og disse hadde han spart sammen, fordi han var flittig og ordentlig og ikke satte dem overstyr paa vertshusene som andre soldater. Nu var der to av hans kamerater, som i grunden hadde et falskt hjerte og vilde ta pengene fra ham, men de lot som de var meget gode venner med ham. Engang sa de til ham: »Hør, hvad skal vi ligge her i byen efter, vi er jo indestænget som om vi var i slaveriet, og en kar som du, han kunde nok tjene en slump hjemme og ha det godt og vel. Slik snakket de for ham saalænge til han endelig gav efter og lovte at reise med dem, men de to andre tænkte bare paa at ta pengene fra ham, naar de var kommet utenfor byen. Da de nu hadde gaat et stykke vei, sa de to: »Nu maa vi ta av til høire, hvis vi skal komme ut av landet.« — »Aa, Gud bevare os vel! det gaar jo like tilbake til byen igjen, nei, vi maa gaa til venstre, skal vi komme ut av landet.« — »Hvad, blir du opsætsig?« ropte de